

**اسلاعات عمومی برخی گیاهان دارویی
ایران**

مؤلفان:

دکتر علیرضا دانش شهرکی

امیر صارمی رونیزی ، کسری دانش شهرکی

حق چاپ محفوظ و متعلق به مؤلف است

سخن مولف

ستایش بی شمار از آن خدایی است که فروغ نور افشان شکوه و عظمت
اش از افق خردها و اندیشه های ناب و پاک بندگان ترقی خواه و کمال طلب
اش همواره پرتوافکن است، و راه و رسم والا و هدف بلندش را به وسیله ی
منطق رای قیاد آن و سیره و سخن پیشوایان راستین نور جلوه گر می سازد.
در کتاب حاضر سعی داریم، ضمن آشنایی خوانندگان محترم با برخی از
گیاهان دارویی، اساس فارماکولوژیک و طریقه مصرف گیاهان مربوطه را در
اختیار خوانندگان قرار دهیم. روایات و احادیث پزشکی ائمه اطهار و بزرگان
علمی در خصوص گیاهان دارویی نیز در اختیار خوانندگان محترم
می باشد و امیدواریم بتوانیم در احیای طب سنتی گامی سازنده برداریم.

مolfین - شهریور ۹۵

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۷	روش های تهیه مواد دارویی
۱۹	داروهای مصرف داخلی
۲۰	الک کردن
۲۲	عصاره ها
۲۲	خیساندن
۲۳	پرکولاسیون
۲۳	روش تحلیلی
۲۴	دم کردن
۲۴	جوشاندن
۲۵	عصاره گیری
۲۶	تنطورها
۲۷	سرکه های معطر
۲۷	شراب طبی
۲۷	روغن های طبی
۲۸	مرهم ها
۲۸	آب های معطر طبی
۲۸	شربت ها
۲۹	حب ها
۳۰	پودر
۳۱	قرص ها

- ۳۲..... آمپول‌ها یا فرآورده‌های تزریقی
- ۳۲..... بخورها
- ۳۲..... شیاف‌ها
- ۳۳..... اونگان‌ها
- ۳۳..... کرم، اا و صابون‌های دارویی
- ۳۳..... گیاه درمانی
- ۳۴..... دم کرده‌ها و سرطه‌ای گیاهی برای جوشانده‌ها
- ۳۶..... مقدار مصرف برای تهیه دم کرده‌ها
- ۳۶..... چند دستورالعمل برای تهیه دم کرده دارویی
- ۳۶..... جوشانده تلخ
- ۳۷..... جوشانده قابض، ضد اسهال
- ۳۷..... دم کرده بادشکن
- ۳۸..... جوشانده مسهل صفرا
- ۳۸..... جوشانده مدر
- ۳۹..... جوشانده ملین
- ۳۹..... جوشانده سنبلیله الطیب
- ۴۰..... جوشانده برای سینه
- ۴۰..... جوشانده مدر
- ۴۱..... جوشانده خطمی برای غرغره
- ۴۱..... شربت میوه‌ها
- ۴۲..... شربت اقطی سیاه یا پلم
- ۴۲..... شربت تازه انگور فرنگی سیاه

- ۴۳..... حمام درمانی (حمام و کمپرس همراه با گیاهان)
- ۴۵..... حمام‌های زیبایی
- ۴۹..... Thymus آویشن
- ۵۱..... آثار فارموکولوژیک
- ۵۲..... خواص آویشن از نظر ائمه
- ۵۲..... Spinacia اسفناج
- ۵۵..... آخرین مطالعات علمی درباره اسفناج
- ۵۸..... Broad bean باقالا
- ۵۹..... Lemon Balm به‌لیمو
- ۵۹..... Aloysia citrodora نام علمی
- ۶۲..... Onion پیاز
- ۶۶..... Allium cepa ترب و تربچه
- ۶۹..... Tarragon ترخون
- ۷۰..... زیستگاه طبیعی
- ۷۵..... Parsley جعفری
- ۷۹..... Barley جو
- ۸۱..... جوانه گندم
- ۸۱..... Descurainia sophia خاکشیر
- ۸۶..... Hollyhocks ختمی
- ۸۸..... True cinnamon tree دارچین
- ۹۳..... تأثیر مصرف دارچین در بیماران دیابتی
- ۹۵..... Maize ذرت

۹۸.....	Rhubarb	ریواس
۱۰۴.....	Turmeric	زردچوبه
۱۰۷.....	Crocus	زعفران
۱۱۳.....	Ginger	زنجبیل
۱۱۶.....	Sumac	سمة
۱۱۷.....	Soybean	سویا
۱۱۹.....	Garlic	سیر
۱۲۲.....		خصایص، مانده
۱۲۵.....	Fulmaria officinalis	شاتره
۱۲۷.....	Commonervam	شاه-پسند وحشی
۱۲۹.....	Hemp	شاهدانه
۱۳۰.....		روش تهیه عصاره گیاه شاهدانه
۱۳۱.....	Garden cress	شاهی یا تریتیزک
۱۳۴.....	Fenugreek	شنبلیله
۱۳۶.....	Dill	شوید
۱۴۲.....	Liquorice	شیرین بیان
۱۴۳.....	Aloe vera	صبر زرد
۱۴۷.....	pod pepper	لفل "لفل سبز"
۱۵۰.....	Chicory	کاسنی
۱۵۴.....	Lettuce	کاهو
۱۵۹.....	Flax	کتان
۱۶۱.....	Sesame	کنجد

- ۱۶۳..... Celery کرفس
- ۱۶۸..... Boswellia کندر
- ۱۶۹..... Wild cabbage کلم
- ۱۷۴..... Coriander گشنیز
- ۱۸۲..... Viper's bugloss گل گاو زبان
- ۱۸۴..... Wheat گندم
- ۱۸۷..... Common Bean لوبیا
- ۱۸۸..... Mung bean ماش
- ۱۸۹..... Shallot موسیر
- ۱۹۲..... (انگور شاهانی)
- ۱۹۲..... Pink میخک
- ۱۹۵..... Mint نعناع
- ۱۹۸..... Elettaria هل
- ۲۰۰..... استفاده‌های مختلف از گیاهان جهت تهیه ماسک‌های طبیعی
- ۲۰۱..... ماسک هویج: برای شادابی پوست
- ۲۰۱..... ماسک جعفری: ضد چربی و از بین برنده دانه‌های سرسبز
- ۲۰۱..... ماسک به دانه: ضد چروک پوست
- ۲۰۱..... ماسک آناناس
- ۲۰۲..... ماسک آلوئ قمرز
- ۲۰۲..... ماسک خیار
- ۲۰۲..... ماسک زرده تخم‌مرغ
- ۲۰۳..... ماسک سفیده تخم‌مرغ

- ۲۰۳..... ماسک هلو
- ۲۰۴..... ماسک لیموترش
- ۲۰۴..... ماسک گلابی
- ۲۰۴..... ماسک انگور: برای طراوت و ضد تیرگی رنگ پوست و ضد چروک
- ۲۰۴..... ماسک خربزه: ضد خشکی و چروک پوست
- ۲۰۵..... ماسک هلو: ضد خستگی و چروک پوست
- ۲۰۵..... ماسک خیار: رنگ بهره درخشان، براق و با لطافت
- ۲۰۵..... ماسک مویتن: برای شادابی و طراوت پوست
- ۲۰۶..... نسخه‌های درمانی
- ۲۱۴..... برای درمان خراش پوست
- ۲۱۴..... برای معالجه امراض پوستی (التهاب، زهرم، گزیدگی، آگزما)
- ۲۱۴..... درمان دمل یا آبسه پوست صورت
- ۲۱۵..... برای رفع سوزش و سوختگی پوست
- ۲۱۵..... برای درمان لکه‌های سفید و قارچی
- ۲۱۵..... برای محکم نمودن ریشه مو
- ۲۱۵..... برای جلدی مو
- ۲۱۵..... برای رفع طاسی سر و جلوگیری از ریزش موی سر
- ۲۱۶..... برای رفع سردرد بر اثر سینوزیت در جلوی پیشانی
- ۲۱۶..... تقویت موی سر و بلند شدن آن
- ۲۱۶..... برای رفع سردرد از زیادی خون
- ۲۱۷..... برای رفع سردرد بر اثر سنگینی معده
- ۲۱۷..... برای رفع سردرد بر اثر کرم بینی

- ۲۱۸..... برای پیشبرد کار حافظه
- ۲۱۸..... برای تقویت انجام کارهای فکری
- ۲۱۸..... زعفران (تقویت کننده قوه جنسی)
- ۲۱۹..... برای درمان مژه‌ها
- ۲۱۹..... برای رفع ورم مزمن کره چشم
- ۲۱۹..... برای جلوگیری و درمان آب مروارید چشم
- ۲۱۹..... برای درمان لک - د - چشم
- ۲۱۹..... برای رفع کم نوری چشم
- ۲۲۰..... برای جلوگیری از آ - ریزش چشم
- ۲۲۰..... برای درمان پرخونی، آب ریزش، خارش و تقویت چشم
- ۲۲۰..... برای شستشوی چشم
- ۲۲۰..... برای رفع امراض چشم
- ۲۲۱..... برای رفع پرخونی و قرمزی چشم
- ۲۲۱..... برای معالجه ورم چشم و درد چشم
- ۲۲۲..... منابع